

Explaining Parent-Adolescent Conflict Resolution Strategies from the Parents' Perspective: A Qualitative Study

Yousefi Ahmadabadi T¹, * Fallah MH², Vaziri SS³, Afshani SAR⁴

Author Address

1. Ph.D. Student in Counseling and Guidance, Islamic Azad University, Yazd, Iran;
2. Ph.D. in Psychology, Associate Professor, Director of the Counseling Group, Islamic Azad University, Yazd, Iran;
3. Ph.D. in Curriculum Development, Assistant Professor, Educational Technology Group, Islamic Azad University, Yazd, Iran;
4. Ph.D. in Sociology, Assistant Professor, Faculty of Social Sciences, Yazd University, Yazd, Iran.

*Corresponding Author's Email: fallahyazd@iauyazd.ac.ir

Received: 14 February 2021; Accepted: 8 May 2021

Abstract

Background & Objectives: Family is a safe place for managing the challenges of early adolescence. Adolescents try different roles and situations to find a role and situation that is more in tune with their moods. At this age, they do different things and experiment with everything to find their interests and orientations. Parent-adolescent conflict is a feature of early adolescence that plays an essential role in reshaping family relationships to support the growing needs of adolescent autonomy. The conflict between parents and adolescents is common and somewhat natural. However, the methods of conflict resolution between parents and adolescents and the conflicting behaviors that parents and adolescents engage in are related to adolescent adaptation. Some of these conflicts are between parents and adolescents, and if these challenges are not appropriately resolved, the conflict will persist, resulting in family members' disputes. The main purpose of this study was to explain the strategies for resolving parent-adolescent conflicts from the parent's perspective.

Methods: This research was a qualitative study conducted based on the objectivist grounded theory developed by Strauss and Corbin. The study's target population was parents living in Yazd City, Iran, who had conflicts with their adolescents. In the academic year 2018–2019, in coordination with the local education administration, 15 schools (seven primary high schools and eight secondary high schools) were randomly selected. Schools then introduced parents who were in conflict with their teens and needed counseling. By purposeful sampling method, 29 parents (19 mothers and 10 fathers) who had a conflict with their adolescents were selected in Yazd City. The study data were collected using a semi-structured, sound interview method. The interview sessions were held in schools. The duration of each interview varied from 45 to 60 minutes. During the interview, the conversations were recorded with the permission of the participants to collect detailed information. The obtained data were analyzed after the first interview to extract the main concepts and design new questions. The interview process continued until data saturation. Theoretical saturation was obtained after interviewing 29 parents. Microanalysis was performed at three levels of open coding, axial coding, and selective coding. To evaluate the reliability and validity of qualitative data, four Guba and Lincoln (2001) validity indices (credibility, transferability, dependability, confirmability) were used.

Results: Data analyses for conflict resolution revealed 62 concepts, 10 subcategories, and 3 main categories of passive strategies, destructive strategies, and efficient strategies. Based on the analyses of the statements, 21 concepts and 2 subcategories were included in the main category of passive strategy. The avoidance and accommodating strategies were two subcategories related to passive strategies. The concepts extracted from parents' statements related to passive strategies are named under the concepts, such as silence, neglect, sulk, frowning, taking refuge in social media, abusing of illness, withdrawal, avoidance of position, leaving home, searching intermediary, remarriage, apologizing, and putting a curse. Also, in the analysis of the statements, 21 concepts and 4 subcategories were included in the main category of destructive strategy. The cheating/mockery, hegemonic, confrontational, and repressive strategies were subcategories of destructive strategies. The concepts extracted from parents' statements related to destructive strategies are named under the concepts of intrigue, coercion, conceal, verbal aggression, bullying, disinheriting, physical aggression, chastise, self-injury, incarceration, showing improper behavior, obstinacy, retaliating, blaming, comparing, humiliating, menace, preach, penalizing, and prohibition. In the analysis of the statements, 20 concepts and 4 subcategories were included in the main category of efficient strategies. The spiritualistic, compromising, conciliatory, and collaborating strategies are four subcategories of effective strategies. The concepts extracted from parents' statements related to efficient strategies are named taking refuge in God, rewriting the story of life, consulting, negotiating, arguing, intangible controlling, reinforcement, coaching, paying attention, behavior correction, punctuality, showing friendly behavior, showing respect, admonishing, pointing out successful ones, not prejudging, helping, correct management, making rules at home, and referring to trouble-free times.

Conclusions: This study showed that when a parent-adolescent conflict happens, the parties take action to resolve the conflict and achieve their goals. People's experiences, knowledge, beliefs, and values provide them with various strategies to resolve conflicts that are sometimes destructive, sometimes passive (destructive), and sometimes effective (constructive) strategies.

Keywords: Parent, Adolescent, Conflict, Strategy.

مطالعه کیفی: تبیین راهبردهای حل تعارض والد- نوجوان از دیدگاه والدین

طیبه یوسفی احمدآبادی^۱، *محمدحسین فلاح^۲، سیدسعید وزیری^۳، سیدعلیرضا افشانی^۴

توضیحات نویسندگان

۱. دانشجوی دکتری مشاوره و راهنمایی، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران؛
 ۲. دکتری روان‌شناسی، دانشیار، گروه مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران؛
 ۳. دکتری برنامه‌ریزی درسی، استادیار، گروه تکنولوژی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران؛
 ۴. دکتری جامعه‌شناسی، استادیار، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.
- *رابانامه نویسنده مسئول: fallahyazd@iauyazd.ac.ir

تاریخ دریافت: ۲۶ بهمن ۱۳۹۹؛ تاریخ پذیرش: ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۰

چکیده

زمینه و هدف: تعارضات بین والد-نوجوان اگر به‌شیوه صحیح حل نشود، تداوم تعارض را در پی دارد؛ همچنین ممکن است شکل آسیب‌زا به خود بگیرد و این خطر وجود دارد که خانواده به دسته‌بندی‌های مخالف همدیگر تبدیل شود. هدف این پژوهش تبیین راهبردهای حل تعارض والد-نوجوان از دیدگاه والدین بود.

روش بررسی: این تحقیق از نوع کیفی بود که به‌شیوه نظریه داده‌بنیاد انجام شد. جامعه مطالعه شده، والدینی از شهر یزد بودند که با نوجوانان خود تعارض داشتند. در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ پانزده مدرسه (هفت مدرسه دوره متوسطه اول و هشت مدرسه دوره متوسطه دوم) به‌صورت تصادفی انتخاب شد. در ادامه از سوی مدارس، والدینی که با نوجوان خود دچار تعارض بودند و نیاز به خدمات مشاوره‌ای داشتند، معرفی شدند. روش نمونه‌گیری هدفمند بود. داده‌ها از طریق مصاحبه عمیق و نیمه‌ساختاریافته و اشباع نظری پس از مصاحبه با ۲۹ والد (نوزده مادر و ده پدر) جمع‌آوری شد. مدت‌زمان هر مصاحبه بسته به شرایط شرکت‌کنندگان از ۴۵ تا ۶۰ دقیقه متغیر بود. به‌منظور تحلیل استقرایی داده‌ها، رویکرد عینی‌گرای استراوس و کوربین به‌کار رفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش شامل ۶۲ مفهوم، ده مقوله فرعی و سه مقوله اصلی (انفعالی، مخرب، کارآمد) به‌منظور تبیین مقوله مرکزی تحت عنوان تاکتیک‌های حل تعارض بود. راهبردهای اجتنابی و خدمتکارانه مربوط به راهبردهای انفعالی، راهبردهای ائتلاف‌گرایانه، سلطه‌گرایانه، مقابله‌ای و سرکوب‌گرایانه مربوط به راهبردهای مخرب، راهبردهای معنویت‌گرایانه، مؤتلفانه، مصالحه‌گرایانه و توافقی مربوط به راهبردهای کارآمد این پژوهش بود.

نتیجه‌گیری: تجارب، دانش، باورها و ارزش‌های افراد راهبردهای مختلفی را برای حل تعارض بین والد-نوجوان پیش روی آن‌ها می‌گذارد که این راهبردها گاهی مخرب، گاهی منفعل و گاهی کارآمد است؛ بنابراین فهم راهبردها برای جلوگیری از آسیب فرد، خانواده و اجتماع ضرورت دارد.

کلیدواژه‌ها: والد، نوجوان، تعارض، راهبرد.

درونی و بیرونی او کاهش می‌دهد و این کاهش سازگاری از طریق بروز عصبانیت و کاهش رفتار دلبستگی ایمن در نوجوانان ظاهر می‌شود (۷).

رابطه بین والدین و نوجوان منبع اصلی عشق است. زمانی که والدین به نوجوان خود توجه کنند و روابط بین والد-نوجوان گرم و صمیمی باشد، تعارضات کمتری از سوی والدین و نوجوانان گزارش می‌شود (۸). رابطه قوی بین والدین و نوجوانان می‌تواند نوجوانان را از پریشانی عاطفی، افکار خودکشی و خشونت محافظت کند. عواملی مانند نگرانی‌های مربوط به بهداشت روانی نوجوانان، وضعیت سلامت والدین، فقر خانواده یا حمایت نکردن از والدین، استرس والدین را افزایش می‌دهد. این مسائل می‌تواند استفاده از تکنیک‌های مؤثر برای حل تعارض را از سوی والدین و نوجوانان کم کند و احتمال نتایج مخرب را برای نوجوانان افزایش دهد (۹).

درک بهتر چگونگی بروز تعارض بین والد-نوجوان و چگونگی حل تعارض از سوی والد-نوجوان در طول دوره نوجوانی بسیار مهم است. مطالعات انجام شده در این حیطه نشان داد، کیفیت تعامل والد-نوجوان در خلال این دوره اغلب با تنش و تعارض همراه است که مشکلات رفتاری و هیجانی را برای والد و نوجوان در پی دارد (۱۰). تعارض بین والد-نوجوان بسته به شدت، مدت‌زمان و برطرف شدن یا نشدن آن می‌تواند بر سازگاری نوجوانان و والدین تأثیر منفی بگذارد (۱۱).

توافق‌ناداشتن و تعارض بین والد-نوجوان وقتی به وجود می‌آید که هنجارهای سنتی خانواده نتواند با الگوهای جدید جامعه سازگار شود. تغییر هنجارهای اجتماعی و فرهنگی در جوامع در حال توسعه باعث ایجاد اختلافات نسلی در خانواده‌ها و شکاف بین نوجوان و والدین آن‌ها شده است. این مسئله همراه با بزرگ شدن فرزندان و پا گذاشتن به دوره نوجوانی، نگرانی والدین را افزایش می‌دهد (۴). افرادی که از سبک‌های حل تعارض سازنده استفاده می‌کنند، درمقایسه با افرادی که سبک‌های غیرسازنده را به کار می‌برند، از میزان سلامت روان‌شناختی بیشتری برخوردار هستند (۱۲).

نگهداری و مراقبت از خانواده‌ها، تعهد و وظیفه است. اگر والدین بدانند که چه اقداماتی را هنگام روبه‌رو شدن با تعارض باید انجام دهند، می‌توانند خانواده خود را به شکلی هدفمند در زندگی هدایت کنند. خانواده‌ها می‌توانند بقاء و دوام داشته باشند و به شکوفایی برسند و در این راستا عشقی که بین فرزندان و والدین وجود دارد، سوخت لازم برای تلاش‌های هر دو را تأمین می‌کند. هر والدی در هنگام تعارض، راهبردهای متفاوتی را به کار می‌برد؛ پس بنا به راهبردهای مخرب و سازنده‌ای که استفاده می‌کند و با توجه به ویژگی‌های فردی، اجتماعی و نیز شرایط زمینه‌ای و محیطی که در تعارض اتفاق می‌افتد، تعارضات می‌تواند پیامدهای مطلوب و نامطلوبی به دنبال داشته باشد. اهمیت راهبردهای حل تعارض والدین هنگام مواجه شدن با تعارض و تأثیر

خانواده و والدین به عنوان پایگاهی امن برای هدایت چالش‌ها در اوایل دوره بلوغ عمل می‌کنند و تعارضات^۱ مکرر در خانواده ممکن است دسترسی والدین را تضعیف کند. علاوه بر این، در اوایل دوره نوجوانی، نوجوانان با انتقال سریع بلوغ در حوزه‌های جسمی و روانی روبه‌رو می‌شوند که ممکن است آن‌ها را به‌ویژه در برابر رویدادهای منفی خانوادگی آسیب‌پذیر کند (۱).

نوجوانی^۲ سنی است که افراد در آن نقش‌ها و موقعیت‌های مختلفی را امتحان می‌کنند تا نقش و موقعیتی را بیابند که سازگاری بیشتری با روحیات شخصی‌شان دارد. در این سن به کارهای مختلفی دست می‌زنند و هر چیزی را آزمایش می‌کنند تا علائق و جهت‌گیری‌های خود را پیدا کنند (۲). در دوران نوجوانی، نوجوان خواهان استقلال بیشتری درمقایسه با دوران کودکی است. برای اینکه نوجوانان در نقش نوجوانی خوب ظاهر شوند، والدین باید به تدریج بخشی از اختیارات خود را آزاد کنند و اجازه دهند رابطه والدین و نوجوان به رابطه‌ای برای برابری طلبانه تبدیل شود. نوجوانان به‌طور کلی انتظار دارند زودتر از موافقت والدین مستقل شوند. این موضوع می‌تواند زمینه تعارض بین والدین و نوجوان را فراهم کند که ممکن است برای والدین و نوجوانان از تجارب خانوادگی بسیار وخیم در دوران نوجوانی باشد (۳).

یکی از نگرانی‌های والدین در دوره نوجوانی فرزندشان، شورش علیه اقتدار والدین توسط نوجوان است. این امر بیشتر مربوط به تغییرات جسمی، روحی و اجتماعی نوجوان در این دوران است. از این نوع تغییرات می‌توان به هویت‌یابی و میل به استقلال اشاره کرد که ممکن است منجر به تعارض بین آن‌ها شود (۴). برخی از موضوعات خاص جامعه ایرانی، ارزش‌ها و دیدگاه‌های مذهبی این جامعه است که امکان دارد متفاوت از موضوعات مدنظر والدین سایر فرهنگ‌ها و جوامع باشد؛ به‌عنوان مثال نگرانی درباره پوشش و وضع ظاهری نامناسب از موضوعات خاص کشور ایران است (۴).

تعارض والد-نوجوان^۳، ویژگی همه‌گیری در اوایل نوجوانی است که نقش مهمی در رشد مجدد روابط خانوادگی برای حمایت از افزایش نیازهای خودمختاری^۴ نوجوان دارد. تعارض بین والدین و نوجوانان معمول و تاحدودی طبیعی است؛ اما شکل حل تعارض از سوی والدین و نوجوانان و رفتارهای تعارضی که والدین و نوجوانان انجام می‌دهند، با سازگاری^۵ نوجوانان ارتباط دارد. تعارضات و درگیری‌های تکراری منجر به کناره‌گیری می‌شود تا اینکه به حل تعارض بینجامد. مذاکره‌ناداشتن و تاکتیک‌های تهاجمی، نوجوانان را در معرض خطر قرار می‌دهد. (۵). تعارضی که توسط والدین پذیرفته نشده است و آن را به عنوان تعارض نمی‌شناسند، امکان دارد برای نوجوان حل‌نشده به نظر برسد و زمینه استرس کنترل‌نشده، تداوم تعارض و نبود حمایت اجتماعی^۶ را برای نوجوان فراهم کند و منجر به ناامیدی او شود (۶). تداوم درگیری‌های مکرر و شدید، سازگاری نوجوان را در هر دو بُعد

5. Adjustment
6. Social support

1. Conflicts
2. Adolescence
3. Parent-adolescent conflict
4. Autonomy

راهبردهای مخرب بر زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی، همچنین الگوپذیری از والدین و نقش دختران نوجوان امروز بر همسری، مادری و پرونده نسل آینده، ضرورت این تحقیق را می‌رساند. در همین راستا پژوهش حاضر با هدف تبیین راهبردهای حل تعارض والد-نوجوان از دیدگاه والدین انجام گرفت.

۲ روش بررسی

این مطالعه از نوع کیفی بود که به شیوه نظریه داده‌بنیاد^۱ انجام شد. جامعه هدف پژوهش، والدینی از شهر یزد بودند که با نوجوانان خود تعارض داشتند. برای انتخاب نمونه ابتدا از دانشگاه محل تحصیل (دانشگاه آزاد اسلامی یزد)، نامه‌ای برای انجام دادن پژوهش گرفته شد. سپس در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ با هماهنگی آموزش و پرورش، پانزده مدرسه (هفت مدرسه دوره متوسطه اول و هشت مدرسه دوره متوسطه دوم) به صورت تصادفی انتخاب شد. در ادامه از سوی مدارس، والدینی که با نوجوان خود دچار تعارض بودند و نیاز به خدمات مشاوره‌ای داشتند، معرفی شدند. روش نمونه‌گیری این پژوهش هدفمند بود. داده‌ها با روش مصاحبه عمیق و نیمه‌ساختاریافته در مدارس جمع‌آوری شد. مدت‌زمان هر مصاحبه بسته به شرایط شرکت‌کنندگان از ۴۵ تا ۶۰ دقیقه متغیر بود. در طول مصاحبه، مکالمات با اجازه مصاحبه‌شوندگان به منظور بررسی دقیق اطلاعات ضبط شد.

فرایند مصاحبه تا زمان اشباع داده‌ها ادامه یافت. اشباع نظری پس از مصاحبه با ۲۹ نفر از والدین (نوزده مادر و ده پدر) به دست آمد. از جمله ملاحظات اخلاقی رعایت شده مشارکت داوطلبانه، رازداری، دادن اطمینان خاطر به والدین درباره محرمانه ماندن صحبت‌های آنان و حذف فایل‌های صوتی پس از پیاده‌شدن روی کاغذ بود. به منظور تحلیل استقرایی داده‌ها، رویکرد عینی‌گرای استراوس و کوربین^۲ به کار رفت (به نقل از ۱۳) که تحلیل خرد در سه سطح کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی انجام پذیرفت. برای ارزیابی پایایی و روایی داده‌های کیفی از چهار شاخص اعتبار گویا و لینکلن (اطمینان‌پذیری^۳، انتقال‌پذیری^۴، اتکاپذیری^۵، تأییدپذیری^۶) استفاده شد (۱۴).

۳ یافته‌ها

شرکت‌کنندگان در پژوهش ۲۹ نفر از والدینی بودند که با نوجوانان خود تعارض داشتند (جدول ۱). تحلیل داده‌ها بعد از اولین مصاحبه انجام گرفت که منجر به تولید مفاهیم و ایجاد سؤالات جدید و در نتیجه، کسب اطلاعات بیشتر شد. یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل گزاره‌ها در ۶۲ مفهوم، ده مقوله فرعی و سه مقوله اصلی طبقه‌بندی شد و تاکتیک‌های حل تعارض والد-نوجوان به عنوان مقوله مرکزی ظهور یافت (جدول ۲، ۳، ۴، ۵).

جدول ۱. توزیع ویژگی‌های جمعیت‌شناختی والدین

درصد	تعداد	ویژگی‌های شرکت‌کنندگان
۶۵/۵	۱۹	مادر
۳۴/۴	۱۰	پدر
۱۳/۸	۴	۳۵ تا ۲۵
۶۵/۵	۱۹	۴۵ تا ۳۶
۱۷/۲	۵	۵۵ تا ۴۶
۳	۱	۶۵ تا ۵۶
۱۳/۸	۴	ابتدایی
۱۳/۸	۴	سیکل
۳۴/۴	۱۰	دیپلم
۲۴	۷	لیسانس
۱۰/۳	۳	فوق لیسانس
۳	۱	دکتر
۵۱/۷	۱۵	شاغل
۳۷/۹	۱۱	خانه‌دار
۱۰/۳	۳	بی‌کار

جدول ۲. مقوله‌های اصلی و مقوله‌های فرعی حاصل از تاکتیک‌های حل تعارض والد-نوجوان

مقوله فرعی	مقوله اصلی	مقوله مرکزی
۱. اجتنابی	۱. راهبردهای انفعالی	تاکتیک‌های حل تعارض والد-نوجوان
۲. خدمتکارانه		
۳. ائتلاف‌گرایانه		
۴. سلطه‌گرایانه		
	۲. راهبردهای مخرب	

4. Transferability
5. Dependability
6. Confirmability

1. Grounded Theory
2. Strauss & Corbin
3. Credibility

۵. مقابله‌ای
 ۶. سرکوب‌گرایانه
 ۷. معنویت‌گرایانه
 ۸. مؤتلفانه
 ۹. مصالحه‌گرایانه
 ۱۰. توافقی

۳. راهبردهای کارآمد تاکتیک‌های حل تعارض والد-نوجوان

جدول ۳. گزاره‌ها، مفاهیم و مقوله‌های فرعی مرتبط با تاکتیک‌های انفعالی حل تعارض والد-نوجوان

مقوله فرعی	مفاهیم	گزاره
	سکوت کردن بی تفاوت بودن بی محلی کردن بی توجهی کردن	بیشتر وقت‌ها هیچی نمی‌گیم چون فایده‌ای نداره. خودم محلش نمی‌کنم. از مادر و خواهرام هم می‌خوام که محلش نکنن. جوابش را نمی‌دم انگار به دیوار می‌گه. با اکراه جوابش می‌دم تا متوجه رفتارش بشه.
	قهر طولانی مدت قهر کوتاه مدت	الان یک‌ساله باهم قهریم. من قهر می‌کنم طولی نمی‌کشه که دوباره صحبت می‌کنم.
اجتنابی	ترک محل رفتن به جایی خلوت کناره‌گیری	محل را ترک می‌کنم تا شکلش را نبینم، به محیط آرام و بی سروصدا می‌رم. چادر سرم می‌کنم و به مسجد یا خونه همسایه‌ها می‌روم. از خونه بیرون می‌زنم و به جایی می‌روم که هیچ‌کس نباشد. بیشتر وقت‌هایی که دعوا بین دخترم و همسرم رخ می‌ده، من خودم را کنار می‌کشم.
	پناه‌بردن به ابزارهای رسانه‌ای پناه‌بردن به کارهای مورد علاقه تجدید فراش کردن پناه‌بردن به والدین	من خودم را به کارهای خانه، خواندن کتاب، کارهای پایان‌نامه مشغول می‌کنم. کار من بازاریابی از طریق گوشی است. به کارهای خودم مشغول می‌شم تا اینکه سر به سر دخترم بذارم. چون همیشه تو خونه ما دعوا هست، یک زن دیگه سیغه کردم می‌روم اونجا. از پس دخترم برنمیام. برای اینکه دلم خالی بشه به مادرم زنگ می‌زنم و با او درد دل می‌کنم.
	واسطه‌کردن نزدیکان استفاده از بیماری	به خواهرم می‌گم که نصیحتش کنه؛ چون رابطه‌شون خوبه. ازش می‌خوام مراعات حال ناخوش من را بکنه.
	نفرین خود کردن درون‌ریزی کردن	روزی صد بار آرزوی مرگ می‌کنم. چاره‌ای ندارم تحمل می‌کنم، تو خودم می‌ریزم، غصه می‌خورم.
خدمتکارانه	کوتاه آمدن تسلیم شدن عذرخواهی کردن پُردن	می‌ترسم یک اتفاقی بیفته کوتاه میام. طوری عمل می‌کنه که مجبور می‌شیم حرفش را گوش کنیم. بعد از تنبیهش پشیمون می‌شم و ازش عذرخواهی می‌کنم. بعد از چندبار نصیحت‌کردن دیگه خسته می‌شم. براش دلنوشته‌ای می‌نویسم و هر چی تو دلم هست، براش می‌نویسم.

جدول ۴. گزاره‌ها، مفاهیم و مقوله‌های فرعی مرتبط با تاکتیک‌های مخرب حل تعارض والد-نوجوان

مقوله فرعی	مفاهیم	گزاره
انتلاف‌گرایانه	تبانی کردن پنهان‌کاری	مجبور می‌شم خیلی چیزها را از همسرم مخفی کنم. من همیشه پُشتی دخترم هستم؛ ولی همسرم نظرش با من فرق داره و قدیمی فکر می‌کنه.
	پرخاشگری کلامی فحش دادن عاق کردن نفرین کردن	فحش و ناسزا می‌گم، سرش جیغ و داد می‌کشم، دُشنامش می‌دم. نفرینش می‌کنم، اصلاً عاقش کردم. بهش می‌گم به روز سیاه بشینی، بچه‌هات همین‌طوری اذیتت کنند، سرطان بگیر، بمیری الهی، بدبخت بشی؛ البته همه این‌ها روی دلی هست.
سلطه‌گرایانه	پرخاشگری فیزیکی تخلیه بر شیء تنبیه‌کردن حبس کردن تخلیه نادرست	اون لحظه هرچه دم دستم باشد، به‌سمتش پرت می‌کنم. من با لینگ کفش بر دل و جونش می‌افتم، یک تکه شلنگی برای تنبیه بچه‌ها داریم. با دم مگس‌کش یا دم ملاقه کنتکش می‌زنم. موهایش را می‌کشم، سیلیش می‌زنم، دندونش می‌گیرم، بارها شده که لفل فل فل تو دهانش کردم تا کمتر قال و داد کنه. در اتاقش را به روش قفل می‌کنم، ته زیرزمین خونه جاش می‌کنم.

خودزنی	به جای اینکه به دخترم بزنم، به خودم می‌زنم. عصبانیتیم را سر پسر کوچکم یا همسرم خالی می‌کنم.	
مقابله‌ای	کارهایی که امیدش به من هست را انجام نمی‌دم؛ مثلاً اتوکردن لباس، آماده‌کردن صبحانه؛ چون تمیزی خونه برایش مهمه به نظافت خونه کمتر می‌رسم.	
تلافی کردن لیج کردن	ازش می‌خوام به نگاهی دور و برش بندازه که چطور هم‌سن‌های خودش دارن یک خونه را می‌چرخونن. بهش می‌گم از برادرش که نصف پاچه او هست کار یاد بگیره.	
مقایسه کردن سرزنش کردن تحقیر کردن	اشتباهش را مدام بهش یادآوری می‌کنم که دوباره تکرار نکنه. نصیحتش می‌کنم. از دوستش خواستم که دیگه به دخترم زنگ نزنه و دور او را خط بکشه.	
سرکوب‌گرایانه	از مادرش حساب نمی‌بره؛ ولی جرئت حرف زدن روی حرف من را ندارد.	
نصیحت کردن تهدید کردن تحریم کردن جریمه کردن	از داییش می‌ترسه کافی هست بهش بگم به داییت می‌گم، همین که بگم به دایمی می‌گم، او حساب کار خودش را می‌کنه.	
	مدتی هست گوشی را ازش گرفتم، لب‌تاپش را برای مدتی قایم می‌کنم.	
	نمی‌گذارم به خونه دوستش بره، می‌گم پارک و سینما رفتن فعلاً تعطیله، پول توجیبی‌اش را قطع می‌کنم، تنقلات و فست‌فود و نودل که دوست داره برایش نمی‌خریم.	
جدول ۵. گزاره‌ها، مفاهیم و مقوله‌های فرعی مرتبط با تاکتیک‌های کارآمد حل تعارض والد-نوجوان		
مقوله فرعی	مفاهیم	گزاره
معنویت‌گرایانه	اتکا به هسته درونی پناه بردن به خدا	به خودم می‌گم که فرزند امانتی هست نزد ما؛ پس نباید بزمنش یا برنجومش. حرفی نمی‌زنم که باعث ناراحتیش بشه. تنها کسی که بهش پناه می‌برم خدا هست. به جای اینکه سرش داد بزنم و فایده‌ای هم نداشته باشه، وضو می‌گیرم و با نماز، دعا، قرآن عصبانیتیم کم می‌شه.
مؤتلفانه	پیشنهاد رفتن به مشاوره گفت‌وگو و همکاری	پیشنهاد می‌دم که پهلوی مشاوره بریم تا مشکلمون حل بشه. با همدیگه مشکلمون را حل می‌کنیم، درمورد مشکلاتی که داریم گفت‌وگو می‌کنیم.
	بازنویسی داستان زندگی	ازش می‌خوام خودش را جای من بگذاره که اگر همچون دختری داشت چه حسی و چه رفتاری با او داشت. کنترلش می‌کنم طوری که متوجه نشه.
	کنترل غیر محسوس تقویت پته‌ای توجه کردن اصلاح رفتار در جست‌وجوی فرصت مناسب	اغلب شب‌ها با دخترم پیاده‌روی می‌روم و حین قدم زدن حرف می‌زنیم. از گروه‌های دینی سؤال‌هایش را می‌پرسم یا خودش را درگیر این گروه‌ها برای گرفتن جوابش می‌کنم. من و همسرم سعی می‌کنیم رفتارهای خوبش را یادآوری کنیم. دادن کارت هدیه بعد از هر چهار ماه دختر خوب بودن که با آن هرچه خواست بخرد. سعی می‌کنم طوری که او می‌خواد باشم تا او هم به حرف من گوش کنه. سعی می‌کنم طوری رفتار کنم که او برداشت نکنه فرق می‌ذارم. احساس می‌کنم خیلی حساسه؛ سعی می‌کنم توجهم بهش بیشتر باشه، سعی می‌کنم احترام دخترم را نگه دارم و غرورش را نشکنم.
مصالحه‌گرایانه	اجازه ابراز هیجانات احترام گذاشتن	درمورد مسیر اشتباهی که انتخاب کرده، صحبت می‌کنیم. دلیل قانع‌کننده‌ای برای مخالفت با خواسته‌هایش می‌آورم. من چیزی نمی‌گم و می‌گذارم دخترم حسابی خودش را تخلیه کند. بعد تو فرصت مناسب باهاش صحبت می‌کنم.
	آگاهی دادن اشاره به افراد موفق	آسیب‌های رفتار نادرست و پیامد این رفتارهاش را بهش می‌گم. ازش می‌خواهم انسان‌های موفق را الگوی خودش قرار بده.
	پیش‌داوری نکردن	سعی می‌کنم پیش‌پیش قضاوت نکنم. به حرف دیگران اهمیت نمی‌دم و تا از چیزی مطمئن نشدم به دخترم چیزی نمی‌گم.
	کمک‌گرفتن مدیریت کردن	از دوستان دخترم و یا از کادر مدرسه کمک می‌گیرم. برای مادرم پرستار گرفتیم تا بتونم به خونه و بچه‌هام بیشتر برسم.
توافقی	قانون بده‌بستان شرط‌بستن اشاره به استثنائات	باهم توافق می‌کنیم که یک سری کارها را من انجام بدم و کارهایی را او؛ باهم شرط می‌بندیم. از دخترم می‌خوام او مثل قبل باشه که دعوا نداشتیم تا من هم رفتارم مثل سابق باشه.

۴ بحث

در پژوهش کیفی نوعی بلاغت پژوهشی یا زبان پژوهش برای گفتن وجود دارد که طی زمان شکل گرفته است. معمولاً پژوهشگران کیفی به

این پیش فرض بلاغی قائل هستند که نگارش باید شکلی شخصی و مطالعه شکل می‌گیرد تا اینکه توسط پژوهشگر تعریف شده باشد (۱۵).

هدف پژوهش حاضر بررسی راهبردهای حل تعارض والد-نوجوان از دیدگاه والدین شهر یزد در قالب مطالعه‌ای کیفی بود. تحلیل داده‌ها در این پژوهش، ۶۲ مفهوم و ده مقوله فرعی و سه مقوله اصلی (راهبردهای انفعالی، راهبردهای مخرب، راهبردهای کارآمد) را ایجاد کرد و تاکتیک‌های حل تعارض به‌عنوان مقوله مرکزی در نظر گرفته شد. براساس تحلیل گزاره‌ها، ۲۱ مفهوم و دو مقوله فرعی در مقوله اصلی راهبردهای انفعالی قرار گرفت که راهبردهای اجتنابی و خدمتکارانه از مقوله‌های فرعی مرتبط با راهبردهای انفعالی بود؛ همچنین مفاهیم استخراج شده از گزاره‌های والدین که مربوط به راهبردهای انفعالی بود، با عناوینی چون سکوت، بی‌توجهی کردن، قهرکردن، احم‌کردن، پناه‌بردن به فضای مجازی، سوءاستفاده از بیماری، کناره‌گیری، اجتناب از موقعیت، ترک منزل، واسطه‌یابی، ازدواج مجدد، عذرخواهی کردن و نگرین کردن نام‌گذاری شد. به‌علاوه در تحلیل گزاره‌ها، ۲۱ مفهوم و چهار مقوله فرعی در مقوله اصلی راهبردهای مخرب قرار گرفت که راهبردهای ائتلاف‌گرایانه، راهبردهای سلطه‌گرایانه، راهبردهای مقابله‌ای و راهبردهای سرکوب‌گرایانه از مقوله‌های فرعی مرتبط با راهبردهای مخرب بود؛ همچنین مفاهیم استخراج شده از گزاره‌های والدین که مربوط به راهبردهای مخرب بود، با عناوینی چون تباری کردن، پنهان کردن، پرخاشگری کلامی، زورگویی، عاق کردن، پرخاشگری فیزیکی، تنبیه کردن، خودزنی، حبس کردن، تخلیه نادرست، لجبازی کردن، تلافی کردن، سرزنش کردن، مقایسه کردن، تحقیر کردن، تهدید کردن، نصیحت کردن، جریمه کردن و تحریم کردن نام‌گذاری شد. در ادامه تحلیل گزاره‌ها، بیست مفهوم و چهار مقوله فرعی در مقوله اصلی راهبردهای کارآمد قرار گرفت که راهبردهای معنویت‌گرایانه، مؤتلفانه، مصالحه‌گرایانه و توافقی از مقوله‌های مرتبط با راهبردهای کارآمد بود؛ همچنین مفاهیم استخراج شده از گزاره‌های والدین که مربوط به راهبردهای کارآمد بود، با عناوینی چون پناه‌بردن به خدا، بازنویسی داستان زندگی، مشورت، گفت‌وگو، دلیل آوردن، کنترل غیرمحسوس، تقویت کردن، همکاری کردن، اصلاح رفتار، وقت‌سناسی، ابراز صمیمیت، احترام‌گذاشتن، آگاهی‌دادن، اشاره به افراد موفق، پیش‌داوری نکردن، کمک کردن، وضع قوانین و اشاره به استثنائات نام‌گذاری شد.

وقتی تعارض در خانواده بروز می‌کند، طرفین رابطه دست به کار می‌شوند تا با اقدامی دوباره آرامش را به رابطه برگردانند. تجارب، دانش، باورها و ارزش‌های افراد شیوه‌های مختلفی را برای حل تعارضات پیش روی آن‌ها می‌گذارد. این شیوه‌ها در واقع مجموعه‌ای از رفتار و حرکات فردی است که در این پژوهش به‌عنوان تاکتیک‌های حل تعارض نام‌گذاری شد و پژوهش حاضر حول این مقوله مرکزی انجام گرفت. استراتژی‌های سازنده (کارآمد)، استراتژی‌های مخرب و استراتژی‌های منفعلانه از انواع تاکتیک‌های حل تعارض بود؛ استراتژی‌های سازنده به حفظ روابط مثبت می‌انجامد و افراد با استفاده از تاکتیک‌های سازنده و برخاسته از عقل و منطق تعارضات خود را

ادبی داشته باشد و این امر مبتنی بر تعاریفی است که در خلال مصاحبه حل می‌کنند، به‌نوعی به پیشرفت و رشد ویژگی‌های روان‌شناختی، اجتماعی و معنوی خود و خانواده کمک می‌نمایند و از آسیب‌های احتمالی پیشگیری می‌کنند.

در استراتژی‌های مخرب نظیر ائتلاف‌گرایانه، سلطه‌گرایانه، مقابله‌ای و سرکوب‌گرایانه، افراد با روش‌هایی چون تباری کردن، رفتارهای پرخاشگرانه، تلافی کردن و اعمال رفتارهای سرکوب‌گرایانه نظیر مقایسه کردن، سرزنش کردن، تحقیر کردن، نصیحت کردن، تهدید کردن، تحریم کردن و جریمه کردن وضعیت و روابط بین خود را بدتر می‌کنند و دست به تلاش‌هایی می‌زنند که به‌جای حل تعارض، باعث تشدید آن می‌شود و می‌تواند پیامدهای ناگواری برای والد و نوجوان به‌دنبال داشته باشد.

استراتژی‌های منفعل غیرمستقیم است و افراد از طریق تاکتیک‌هایی نظیر اجتنابی و تسلیمی از روبه‌رو شدن با مشکلات و کنارکشیدن خود از شرایط استفاده می‌کنند و خود را از دریافت پیامد رفتار خویش خلاصی می‌بخشند و اجازه نمی‌دهند با نتایج رفتار خود مواجه شوند و مسئولیت آن را درک کنند.

پژوهش‌های صورت‌گرفته درباره راهبردهای حل تعارض والدین و نوجوانان نشان می‌دهد، رفتارهایی که نوجوانان و والدین در هنگام ناراحتی انجام می‌دهند، تأثیراتی بر درگیری بین آن‌ها دارد؛ به‌طوری‌که پژوهش سیچی و همکاران مشخص کرد، نوجوانان و والدین، درمقایسه با استراتژی سازنده (مثل تلاش برای یافتن راه‌حل)، بیشتر از استراتژی‌های مخرب (مثل دادزدن) یا اجتنابی (مثل کناره‌گیری) استفاده می‌کنند (۱۶). کالین و رمی در پژوهشی دریافتند، والدین و نوجوانان برای حل تعارضات خود درگیر استراتژی‌هایی از جمله خواستار فشار آوردن برای تغییر طرف مقابل یا جلوگیری از درخواست تغییر برای کنارگذاشتن طرف مقابل می‌شوند (۱۷). پژوهش برانج و همکاران نشان داد، کناره‌گیری یا انصراف از بحث و گفت‌وگو، روابط والد-نوجوان را تضعیف می‌کند و راهبرد عقب‌نشینی از سوی والدین منجر به بروز مشکلات برونی شده مانند پرخاشگری فیزیکی و بزهکاری می‌شود؛ اما اگر عقب‌نشینی به‌عنوان راهبردی ترکیب شده با سایر راهبردها استفاده شود، در بروز مشکلات درونی شده مانند افسردگی و انزوا نقش خواهد داشت (۱۸). نتایج پژوهش تومبس و همکاران مشخص کرد که کناره‌گیری، استراتژی نامطلوبی برای مدیریت تعارض است (۹). نتایج پژوهش فینگرمن و همکاران نشان داد، استراتژی‌های استفاده‌شده به‌منظور حل تعارض از سوی والد-نوجوان در پاسخ به تنش‌ها و بر کیفیت روابط والدین و فرزندان تأثیر می‌گذارد (۱۹)؛ بنابراین می‌توان گفت، یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های مذکور (۱۹-۹/۱۶)، درخصوص استفاده والدین از راهبردهای منفعلانه برای حل تعارض با نوجوان خود، همسوست.

وان دورن و همکاران طی پژوهشی سه نوع شیوه حل تعارض والد-نوجوان را عنوان کردند: الف. شیوه سازنده که نمونه‌هایی از آن شامل سازش و گفت‌وگو است؛ ب. شیوه غیرسازنده که شامل خشم، حالت تهاجمی داشتن و ازدست‌دادن کنترل خود است؛ ج. الگوی اجتنابی که شامل اجتناب از صحبت کردن و کنارکشیدن است. نتایج پژوهش آن‌ها

تعارضات پیش روی آن‌ها می‌گذارد که این راهبردها گاهی مخرب، گاهی منفعل و گاهی کارآمد (سازنده) است. استراتژی‌های مخرب روابط بین والد-نوجوان را بدتر می‌کند و غالباً افراد دست به تلاش‌هایی می‌زنند که به جای حل تعارض، موجب تشدید آن می‌شود. استراتژی‌های منفعل غیرمستقیم است و افرادی که این راهبرد را به کار می‌برند، خود را از دریافت پیامد رفتار خویش خلاص می‌کنند و اجازه نمی‌دهند با نتایج رفتار خود مواجه شوند و مسئولیت آن را درک کنند؛ ولی استراتژی‌های سازنده که برخاسته از عقل و منطق است به حفظ روابط مثبت می‌انجامد؛ پس با توجه به اینکه پیامدهای تعارض متأثر از راهبردها است، فهم راهبردها برای جلوگیری از آسیب فرد، خانواده و اجتماع ضرورت دارد.

۶ تشکر و قدردانی

پژوهشگران از تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش و مسئولان مدارس، به لحاظ همکاری در این تحقیق مراتب امتنان و تشکر خود را اعلام می‌کنند.

۷ بیانیه‌ها

تأییدیه اخلاقی و رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان

این مقاله برگرفته از بخشی از رساله دکتری رشته مشاوره و راهنمایی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد است. برای اجرای این پژوهش در مدارس، مجوز آن از آموزش و پرورش شهر یزد گرفته شد. تمامی شرکت‌کنندگان داوطلبانه در پژوهش مشارکت کردند و این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محرمانه می‌ماند و برای امور پژوهشی استفاده خواهد شد. به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان ثبت نشد.

رضایت برای انتشار

این امر غیر قابل اجرا است.

در دسترس بودن داده‌ها و مواد

همه نویسندگان مقاله به داده‌های پژوهش دسترسی دارند.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند تضاد منافی بین آن‌ها وجود ندارد.

منابع مالی

تأمین منابع مالی از هزینه‌های شخصی بوده و توسط هیچ نهاد یا سازمانی تأمین نشده است.

مشارکت نویسندگان

نویسنده اول داده‌های به دست آمده از پژوهش را تحلیل کرد و در جریان این امر نویسنده دوم، استاد راهنمای اول، نویسنده سوم، استاد راهنمای دوم و نویسنده چهارم، استاد مشاور این پژوهش بودند. همه نویسندگان نسخه نهایی مقاله را خواندند و تأیید کردند.

مشخص کرد که در رابطه پدر-نوجوان، الگوهای اجتنابی باعث بزهکاری در نوجوانان می‌شود و در رابطه مادر-نوجوان شیوه غیرسازنده با بزهکاری در نوجوان در ارتباط است (۲۰). فلورا و سگرین استراتژی‌های حل تعارض را به سبک‌های سازنده و مخرب طبقه‌بندی کردند و نتایج نشان داد، سبک سازنده لحن احساسی مثبتی دارد و به حفظ روابط صمیمی کمک می‌کند و سبک مخرب به دلیل خصومت و بی‌احترامی، به افراد و روابط آسیب می‌رساند (۲۱). بوناچ و همکاران سبک‌های حل تعارض را در چهار سبک مثبت (سازش و مذاکره)، درگیری تعارض (استفاده از حملات شخصی و از دست دادن کنترل)، کناره‌گیری (امتناع از بحث) و انطباق (تسلیم شدن فرد و دفاع نکردن از عقیده خود) طراحی کردند (۲۲). بیردیت و همکاران در پژوهشی، استراتژی‌های حل تعارض را به چهار نوع استراتژی (سازنده فعال، سازنده منفعل، تخریب فعال، مخرب منفعل) طبقه‌بندی کردند که استراتژی‌های سازنده فعال شامل بحث درباره مسئله است؛ در حالی که استراتژی‌های سازنده منفعل امکان دارد شامل برگرداندن یا پذیرفتن مشکل به همان صورتی باشد که هست. استراتژی‌های تخریبی فعال اغلب شامل مشاجره یا داد و فریاد است. در مقابل، استراتژی‌های تخریبی منفعل از تاکتیک‌های بالقوه مضر مانند پرهیز از صحبت درباره مشکلات یا کنار رفتن از شرایط استفاده می‌کند (۲۳). فرن و همکاران نیز در پژوهشی سه نوع استراتژی حل تعارض را عنوان کردند: ۱. مذاکره درباره انتظارات و نیازهای فردی؛ ۲. اجتناب از درگیری یا حل آن‌ها؛ ۳. تحمیل نیازها و قوانین شخصی از طریق استفاده از خشونت (۲۴). پژوهش محمدی آکردی به منظور بررسی راهبردهای خانواده‌های ایرانی برای حل تعارض‌های خانوادگی با مطالعه کردن نظریات مختلف در زمینه تعارض‌ها و راهبردهای حل تعارض در خانواده‌ها نشان داد، شیوه‌های برخورد با تعارض در خانواده‌های ایرانی به ترتیب استفاده و فراوانی آن راهبردها در خانواده‌ها شامل پنج راهبرد است: ۱. دموکراتیک؛ ۲. عقلانی؛ ۳. سلطه‌جویانه؛ ۴. قهری و ابزاری؛ ۵. عاطفی و احساسی (۲۵). یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های مذکور (۲۵-۲۰)، در خصوص استفاده خانواده‌ها از تاکتیک‌های متفاوت برای حل تعارض و نیز همخوانی بعضی راهبردها با پژوهش حاضر، همسوست.

۵ نتیجه‌گیری

تحلیل داده‌های حاصل از این پژوهش در بررسی راهبردهای والدین برای حل تعارض نشان داد، وقتی که تعارض در بین والد-نوجوان بروز می‌کند، طرفین دست به کار می‌شوند و در جهت برطرف کردن تعارض و رسیدن به خواسته‌هایشان تلاش می‌کنند. اعضای مختلف خانواده می‌توانند رویدادی یکسان را به طرق مختلف تجربه کنند. تجارب، دانش، باورها و ارزش‌های افراد راهبردهای مختلفی را برای حل

References

- Li Z, Sturge-Apple ML, Martin MJ, Davies PT. Interactive effects of family instability and adolescent stress reactivity on socioemotional functioning. *Dev Psychol*. 2019;55(10):2193–202. <https://doi.org/10.1037/dev0000784>
- Educational Research and Planning Organization. *Modiriat khanevade va sabke zendegi (vizheye dokhtaran)* [Family management and lifestyle (especially for girls)]. Tehran: Iran Textbook Publishing Company; 2019. [Persian]

3. Mastrotheodoros S, Van Der Graaff J, Deković M, Meeus WHJ, Branje S. Parent–adolescent conflict across adolescence: trajectories of informant discrepancies and associations with personality types. *J Youth Adolescence*. 2020;49(1):119–35. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01054-7>
4. Valizadeh L, Zamanzadeh V, Rassouli M, Rahkar Farshi M. Concerns of parents with or raising adolescent children: a qualitative study of Iranian families. *J Caring Sci*. 2018;7(1):27–33. <https://doi.org/10.15171/jcs.2018.005>
5. Branje S. Development of parent-adolescent relationships: conflict interactions as a mechanism of change. *Child Dev Perspect*. 2018;12(3):171–6. <https://doi.org/10.1111/cdep.12278>
6. Rognli EW, Aalberg M, Czajkowski NO. Using informant discrepancies in report of parent–adolescent conflict to predict hopelessness in adolescent depression. *Clin Child Psychol Psychiatry*. 2021;26(1):96–109. <https://doi.org/10.1177/1359104520969761>
7. Park YR, Nix RL, Duncan LG, Coatsworth JD, Greenberg MT. Unfolding relations among mindful parenting, recurrent conflict, and adolescents' externalizing and internalizing problems. *Fam Proc*. 2020;59(4):1690–705. <https://doi.org/10.1111/famp.12498>
8. Coffey JK, Xia M, Fosco GM. When do adolescents feel loved? A daily within-person study of parent–adolescent relations. *Emotion*. 2020. <https://doi.org/10.1037/emo0000767>
9. Toombs E, Unruh A, McGrath P. Evaluating the parent-adolescent communication toolkit: Usability and preliminary content effectiveness of an online intervention. *Nurs Open*. 2018;5(1):29–36. <https://doi.org/10.1002/nop2.107>
10. Krishnan UD. Parent-adolescent conflict and adolescent functioning in a collectivist, ethnically heterogeneous culture: Malaysia [PhD dissertation]. [Ohio]: The Ohio State University; 2004.
11. Jager J, Bornstein MH, Putnick DL, Hendricks C. Family members' unique perspectives of the family: examining their scope, size, and relations to individual adjustment. *J Fam Psychol*. 2012;26(3):400–10. <https://doi.org/10.1037/a0028330>
12. Babapour Kheiroddin J. Study of relationship between communicational conflict resolution styles and psychological well-being among university students. *Journal of Modern Psychological Researches*. 2007;1(4):27–46. [Persian] https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4379.html?lang=en
13. Corbin J, Strauss A. Basics of qualitative research: techniques and procedures for developing grounded theory. Third edition. California: Sage Publications; 2008. <https://dx.doi.org/10.4135/9781452230153>
14. Guba EG, Lincoln YS. Guidelines and checklist for constructivist (a.k.a. Fourth Generation) evaluation [Internet]; 2001. Available from: <http://www.wmich.edu/evalctr/checklists/evaluation-checklists/>
15. Creswell JW. Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches. Danaeifard H, Kazemi H. (Persian translator). Second edition. Tehran: Saffar Pub; 2007.
16. Cichy KE, Lefkowitz ES, Fingerman KL. Conflict engagement and conflict disengagement during interactions between adults and their parents. *J Gerontol B Psychol Sci Soc Sci*. 2013;68(1):31–40. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbs046>
17. Caughlin JP, Ramey ME. The demand/withdraw pattern of communication in parent-adolescent dyads. *Personal Relationships*. 2005;12(3):337–55. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1475-6811.2005.00119.x>
18. Branje SJT, Van Doorn M, Van Der Valk I, Meeus W. Parent–adolescent conflicts, conflict resolution types, and adolescent adjustment. *J Appl Dev Psychol*. 2009;30(2):195–204. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2008.12.004>
19. Fingerman KL, Pitzer L, Lefkowitz ES, Birditt KS, Mroczek D. Ambivalent relationship qualities between adults and their parents: implications for the well-being of both parties. *J Gerontol B Psychol Sci Soc Sci*. 2008;63(6):P362–71. <https://doi.org/10.1093/geronb/63.6.P362>
20. Van Doorn MD, Branje SJT, Meeus WHJ. Developmental changes in conflict resolution styles in parent–adolescent relationships: a four-wave longitudinal study. *J Youth Adolescence*. 2011;40(1):97–107. <https://doi.org/10.1007/s10964-010-9516-7>
21. Flora J, Segrin C. Family conflict and communication. In: Turner LH, West R; editors. *The SAGE handbook of family communication*. California: Sage Publication, Inc; 2015. <https://dx.doi.org/10.4135/9781483375366.n6>
22. Bonache H, Ramírez-Santana G, Gonzalez-Mendez R. Conflict resolution styles and teen dating violence. *Int J Clin Health Psychol*. 2016;16(3):276–86. <https://doi.org/10.1016/j.ijchp.2016.03.003>
23. Birditt KS, Nevitt MR, Almeida DM. Daily interpersonal coping strategies: Implications for self-reported well-being and cortisol. *J Soc Pers Relat*. 2015;32(5):687–706. <https://doi.org/10.1177/0265407514542726>
24. Fernet M, Hébert M, Paradis A. Conflict resolution patterns and violence perpetration in adolescent couples: a gender-sensitive mixed-methods approach. *J Adolesc*. 2016;49(1):51–9. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2016.02.004>
25. Mohammadi Akordi T. Barrasiye rahbord haye khanevadeye Irani baraye halle ta'aroz haye khanevadegi [Investigating the strategies of Iranian families to resolve family conflicts] [Thesis for MSc]. [Garmsar, Iran]: Faculty of Social Sciences, Islamic Azad University of Garmsar; 2013. [Persian]